

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.IV.20.441/2013/2.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Gilly András Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Gilly András ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek – a Dr. Mrázik Mária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Mrázik Mária ügyvéd) által képviselt **(alperes neve "f.a.", címe)** alatti székhelyű alperes ellen szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2013. április 5. napján kelt 10.P.20.293/2013/4. számú ítélete ellen az alperes 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja akként, hogy az alperes a marasztalási összeget nem takarékbetéti kifizetés, hanem jogalap nélküli gazdagodás címén köteles megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 400.000,- (Négyszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a felek maguk viselik másodfokú eljárási költségeiket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2010. május 7. napján 5.000.000,- Ft-ot helyezett el az alperesi takarékszövetkezetnél, melyről N° 1... számon névre szóló takarékbetétkönyv került kiállításra, melyben a takarékbetétkönyv első oldalára bejegyzésre került a „nagyösszegű részjegy” szöveg. A betétkönyvben egy évi ismétlődő lekötéssel 4,4 % fix kamat került meghatározásra. Ugyanezen a napon a befizetési pénztárbizonylaton a befizetés jogcímeeként Részjegy Vétel Jegyzés került feltüntetésre.

A takarékbetétkönyvben az Általános Szerződési Feltételek között (14. oldal, 16. pont) rögzítettek szerint, a betétre fennáll az Országos Betétbiztosítási Alap 1996. évi CXII. törvényen alapuló helytállási kötelezettsége.

A takarékbetétkönyv 3. oldalán található bejegyzett szöveg szerint: „A jelen szerződés tárgyát képező betét a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. sz. törvény alapján nincs biztosítva”.

A pénzügyi szervezetek állami felügyelete a 2011. június 28. napján meghozott JÉ-I/B-350/2011. számú határozatával felügyeleti intézkedést alkalmazott az alperessel szemben, majd a 2012. június 1. napján kelt H-JÉ1277/2012. számú határozatával az alperes tevékenységi engedélyét visszavonta. Ez alapján a Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága 03-02-000282/157. számú végzésével 2012. június 1. napjával elrendelte az alperes végelszámolását.

A felperes 2012. július 23-án hitelező igénybejelentéssel élt az alperesi végelszámolóhoz, aki 2012. augusztus 6. napján kelt válaszelevelében arról tájékoztatta, hogy az elhelyezett összegek „nagyösszegű részjegy” megjelöléssel ellátott takarékbetéti okiratok tagsági jogviszonyt igazolnak, ezért követelését betétkövetelésként nem lehet nyilvántartásba venni. Ezen tényre, valamint a Hpt. 99. § (1) bekezdésre tekintettel az OBA általi kifizetés kezdeményezésének nincs jogalapja.

A Fővárosi Törvényszék 27.Fpk.01-12-011187/3. számú végzésével elrendelte az alperes felszámolását, melynek kezdő időpontja 2012. október hó 12. napja.

A felperes keresetében elsődlegesen 5.000.000,- Ft tőke, annak ügyleti és késedelmi kamatai megfizetésére, nyilvántartásai kijavítására és az ennek megfelelő adatszolgáltatásra kérte kötelezni az alperest az Országos Betétbiztosítási Alap felé a kártalanítási összeg kifizetése érdekében figyelemmel arra, hogy az alperes és a felperes között a Ptk. 533. § (1) és (2) bekezdése által szabályozott takarékbetét-szerződés jött létre.

Másodlagosan ugyanezt kérte a Ptk. 200. § (2) bekezdésére és a 237. § (2) bekezdésére hivatkozással, mert a perbeli konstrukció keretében megkötött ügylet jóerkölcsbe ütközik, ezért semmis.

Harmadlagosan ugyanezt kérte azzal az indokkal, hogy a szövetkezeti részjegy semmis, mert az nem felel meg a 2006. évi X. törvény 44. §-ában foglalt feltételeknek, azonban a Ptk. 234. § (2) bekezdése alapján megfelel a takarékbetéti szerződés érvényességi kellékeinek.

Negyedlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes és a felperes között tagsági jogviszony a takarékbetétkönyv alapján nem áll fenn, és a Ptk. 533. § (1) és (2) bekezdése alapján szabályozott takarékbetéti szerződés jött létre.

Előadta, hogy a takarékszövetkezet által tagjainak kiállított formai szempontoknak mindenben megfelelő külön okirati formában létrehozott és kiállított részjegyet soha nem kapott, nem igényelt és nem vett át. Az alperes ilyen részjegy átadását soha nem kezdeményezte, mint ahogy a betétkönyv ennek megfelelő bevonását sem. Soha nem állt szándékában a takarékszövetkezet tagjává válni, és így szövetkezeti részjegyet jegyezni, befektetéseit betétként kívánta elhelyezni. Az alperes jogsértő módon saját tőkehelyzetének javítása érdekében használta fel a felperes betétjét és visszaélt a felperes bizalmával, laikus hozzáállásával. A névre szóló takarékbetétkönyv ellenében határozott időre lekötve és kamatfizetési kötelezettség mellett átadott pénzösszeg takarékbetétnek minősül. Alperes visszaélt azzal, hogy a felperes laikus, hogy bizalommal van a működése iránt, az ügyintézőkkel jó a személyes kapcsolata. A felperessel kötött ügylet során a fogyasztóvédelmi szabályok sem érvényesültek, ugyanis az alperes nem adott kellő részletességű tájékoztatást a betéti konstrukció valódi részleteiről, feltételeiről, az abban rejlő kockázatokról, különös tekintettel a betét biztosítottságára, arra, hogy a részjegybefi-

zetésekre nem vonatkozik az OBA helytállási kötelezettsége. Ezzel szemben kifejezetten azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyletnek egyéb kockázata a betéti konstrukcióhoz képest nincs, illetve, hogy bármikor kifizetést kérhet e típusú betétjéből is. Nem tájékoztatta arról sem, hogy az ún. részjegyekből történő kifizetés csak az alapszabály és a Hpt. szabályai szerint történhet, gyakorlatilag a tagsági jogviszony megszüntetésével kapcsolatos eljárási rend szerint. Az alperes magatartása kifejezetten szándékos, rosszhiszemű, megtévesztő, a valóságot szándékosan nem teljes mértékben feltáró célból fakad. Az ügyfél elől elrejtve próbálta meg az ügyfél pénzét felhasználni a takarékszövetkezet törvényes működése látszatának helyreállításához. Az alperes még csak lehetőséget sem adott a felperesnek, hogy a betétbiztosítás hiányairól tudomást szerezzen, annak okát meg sem magyarázta, így nem tudta átgondolni, tudja-e vállalni a kockázatot az alperes tényleges gazdasági helyzetének ismeretében. Egy pénzügyi intézménnyel szemben nagyobb és magasabb a társadalom elvárása a tekintetben, hogy szakszerűen, korrekt módon, az ügyféllel együttműködően őt megfelelően tájékoztatva, a kockázatokat felmérve végezze tevékenységét. Hivatkozott a BH 2002/404. számú eseti döntésre.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Állította, hogy a felperes 2010. május 07. óta szerepel az alperesi takarékszövetkezet tagnyilvántartásában 50 db egyenként 100.000,- Ft névértékű részjegy jegyzésével, és ezen napon felperes „Belépési nyilatkozatot” is aláírt. Az alperes Igazgatósága 2010. december 22. napján a felperes kérelmét pozitívan elbírálta. A takarékbetétkönyv részjegy-okmányként történő felhasználása nem ütközik jogszabályba, így az nem semmis a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján sem. Az alperes a tájékoztatási kötelezettségének is előírás szerűen eleget tett, az ügyfelei, így a felperes felé. Nem áll fenn az a körülmény sem, hogy szándékosan megtévesztő magatartást tanúsított a felperessel szemben. A felperes különböző időpontokban, az alperesnél különböző összegű készpénz befizetése mellett „nagyösszegű részjegy” jegyzést végzett. A felperes részére kiállított takarékbetétkönyvet „nagyösszegű részjegy” bejegyzéssel, illetve az OBA általi biztosítását kizáró szövegű bélyegzővel látták el, amikor a Ptk. 240. § (1) bekezdése alapján kölcsönösen határoztak arról, hogy a takarékbetétkönyv „nagyösszegű részjegy” megtestesítést szolgálja.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 5.000.000,- Ft-ot, és annak 2010. május 7. napjától 2012. május 31. napjáig terjedő időszakra évi 4,4 %-os ügyleti, valamint 2012. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkor naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Az ítélet indokolása szerint a perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a takarékbetétkönyv, mint okirat, valamint a felperes belépési nyilatkozata, és az igazgatóság határozata alapján megállapítható-e a felperes tagsági jogviszonya az alperesi takarékszövetkezetben. A felek szándéka a takarékbetétkönyv kiállításával megfelelt-e más, adott esetben a takarékbetét-szerződés érvényességi kellekeinek.

Utalt arra, hogy a perben a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (továbbiakban: új Sztv.) rendelkezései irányadók. Az új Sztv. 43. § (1) bekezdése szerint a tagfelvételtől az alapszabályban meghatározott testület dönt, a felvételi

kérelem benyújtását követő legközelebbi ülésen, a döntésről a belépni kívánó személyt

értesíteni kell és a közgyűlést tájékoztatni kell. Az új Sztv. 45. § (1) bekezdése szerint is a szövetkezeti tagokról nyilvántartást vezet, mely tartalmazza a tag nevét, lakcímét, a tag által teljesített vagyoni hozzájárulás összegét, valamint a tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének időpontját. A nyilvántartás – az ellenkező bizonyításáig – igazolja a tagsági viszony keletkezésére, fennállására és megszüntetésére vonatkozó adatokat. A bíróság a hivatkozott jogszabályok alapján rögzítette, hogy a szövetkezeti taggá váláskor tagfelvételi kérelem, valamint az igazgatóságnak azt pozitívan elbíráló döntése szükséges, ahogyan azt az alapszabálya is rögzítette. Bármely elem hiánya esetén a tagsági jogviszony nem jön létre, függetlenül azon körülménytől, mely szerint az alperes a felperest tagként kezelte. Az alperes a tagfelvételtől szóló értesítést igazoló okiratot nem csatolt, ezért a felvételi eljárás nem felel meg a törvényes rendelkezéseknek. Így megállapította, hogy tagsági jogviszony 2010. május 07-én a betét elhelyezés időpontjában nem jött létre. A szövetkezeti tagsági jogviszony csak a törvényben és az alapszabályban meghatározott módon jöhet létre, e szabályozás kifejezett döntést, határozathozatalt kíván meg a tagfelvétel kérdésében, ráutaló magatartással tagsági viszony nem jöhet létre. Mivel a felvételi eljárás nem felelt meg a törvényes rendelkezéseknek, a takarékbetétkönyv részjegyként történő értelmezése, alkalmazása semmis. Rögzítette, hogy tagsági jogviszony létrejött hiányában, a részjegy semmissége folytán, a felek közötti jogviszony megfelel a Ptk. 533. §-ában foglalt betéti szerződés érvényességi kellékeinek.

Utalt arra, az alperes állította, hogy a felperessel közösen határozott arról, a takarékbetét-szerződést módosítják nagyoösszegű részjeggyé, azonban az alperes ezen nyilatkozata arra utal, elismeri, hogy a felek szándéka első lépcsőben kölcsönösen takarékbetét megkötésére irányult. Az alperes ezen értelmezése szerint a felek megkötötték a takarékbetéti szerződést a betét elhelyezésével, a takarékbetétkönyv kiállításával, a szerződésmódosítás keretében ezután vagy ezzel egyidejűleg kérte a felperes a tagfelvételét, és a már betétként elhelyezett pénzösszeg befizetési jogcímének megváltoztatását részjegy vételre. A bíróság álláspontja szerint a kötelmi jogi jogviszony módosító nyilatkozattal nem változtatható át egy másik, a kötelmi jog területén kívül eső, más jogági területre tartozó, jelen esetben a személyes közreműködést is igénylő szövetkezeti tagsági jogviszonnyá. A két jogviszony alapvetően eltér egymástól, a Ptk. 240. § (1) bekezdése értelmében módosítással csak egy másik kötelmi jogi jogviszony jöhet létre.

A perbeli tényállás alapján nem kétséges, hogy a felek között létrejött szerződés takarékbetét-szerződés és ez a minősége nem változott meg azzal, hogy akár a megnyitáskor, akár későbbi időpontban a tagsági jogviszonyra utaló szövegrészek oda feljegyzésre kerültek, ezáltal a takarékbetétkönyvet a felek más célra használták.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását. Továbbra is állította, hogy az alperesi takarékszövetkezet tagnyilvántartásában a felperes 2010. május 07. napjától szerepel. Ha a felperes tagsági jogviszonya mégsem jött létre, mert a taggá válás a szövetkezeti törvény és az alapszabály kógens szabályába ütköző módon történt, annak álláspontja szerint nem az a következménye, hogy a teljesített vagyoni hozzájárulást takarékbetéti szerződéssé lehet nyilvánítani. A szövetkezeti törvény rendelkezése alapján, ha nem jön létre a tagsági jogviszony, a teljesített vagyoni hozzájárulás visszajár. Nem

fogadható el az a magyarázat, hogy a takarékbetét a felek megállapodásától függetlenül jön létre a takarékbetétkönyv kiállításával. Jogszabály nem tiltja a takarékbetétkönyv más célú felhasználását közös szerződési akarattal. A felperes azon szándéka, hogy takarékbetétet kívánt elhelyezni az alperesi szövetkezetnél, nem bizonyított.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A fellebbezés a felperesi követelés jogcíme tekintetében alapos.

A felperes látszólagos keresethalmazatban, eshetőlegesen, marasztalásra irányuló kereseti kérelmeket terjesztett elő, és kérte az alperes 5.000.000,- Ft tőke és járulékainak megfizetésére kötelezését. Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy a felek között takarékbetét-szerződés jött létre, másodlagosan utalt arra, hogy a felek között létrejött szerződés jóerkölcsbe ütközik, harmadlagosan a szövetkezeti részjegy jegyzés semmis, de a szerződés megfelel a takarékbetéti szerződés érvényességi kellékeinek, negyedlegesen arra, hogy tagsági jogviszony a takarékbetétkönyv alapján nem áll fenn.

A felperes állítása szerint 2010. május 7. napján a felek között takarékbetéti-szerződés jött létre, míg az alperes arra hivatkozott, hogy a takarékbetétkönyv részjegy-okmányként került kiállításra. A felek előadása tehát egyező volt abban, hogy köztük 2010. május 07. napján megállapodás jött létre, annak minősítése tekintetében tért el az álláspontjuk.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A szerződési nyilatkozat értelmezésére két megoldás létezik, a nyilatkozási elv és az akarati elv. Az akarati elv a nyilatkozó fél akaratából indul ki, a másik pedig abból, hogy az akaratot a nyilatkozat fejezi ki, tehát ezen van a hangsúly. A Ptk. 207. § (1) bekezdése – korrekciókkal – a nyilatkozási elvet fogadja el. A nyilatkozat értelmezése során a törvény három szempontnak tulajdonít jelentőséget: a szavak általánosan elfogadott jelentésének, az eset összes körülményének és a nyilatkozó feltehető akaratának. Ha a felek szakszerűtlen, hibás jogi terminológiát használnak, jogilag tévesen minősítik a közöttük kialakult jogviszonyt, az esetben a bírói gyakorlat egyértelmű abban, hogy a jogviszony minősítése, a szerződések jellegének megítélése szempontjából nem annak elnevezése, hanem tartalma az irányadó (BH 1981/12/510., BH 1974/9/357. számú jogeset).

A fentiek alapján a felek között létrejött megállapodást a bíróságnak annak tartalma, a felek akarata és az eset összes körülményei alapján kell vizsgálni.

A Ptk. a bank és hitelviszonyokról szóló XLIV. fejezetében szabályozza a takarékbetét-szerződést (Ptk. 533-535. §). A takarékbetétekre vonatkozó szabályozást tartalmaz az 1989. évi 2. tvr. (továbbiakban: Tvr.) is.

A takarékbetét-szerződés alapján a pénzüintézet köteles a betétestől takarékbetétkönyv vagy más okmány ellenében pénzt átvenni és annak összegét a szerződés szerint visszafizetni (Ptk. 533. § (1) bekezdés). A pénzüintézet a takarékbetét után a betételhelyezés idejére kamatot fizet (Ptk. 533. § (3) bekezdés). A takarékbetét után járó kamat minden év december hó 31. napján esedékes (Tvr. 12. § (2) bekezdés).

Takarékbetétet névre szólóan lehet elhelyezni (Ptk. 533. § (2) bekezdés). A takarékbetét-szerződés megkötésekor a betétről kiállított okmány a betét összegét, az időtartamot, a kamatot és az egyéb feltételeket okiratként bizonyítja, ezért kifizetést csak okirat birtokában lehet kérni, ezáltal a takarékbetét hitelviszonyt testesít meg.

A szövetkezetekről szóló – 2006. januárjában hatályos – 1992. évi I. törvény (rég. Sztv.) rendelkezése szerint, a részjegy tagsági jogokat testesít meg, belépéskor a tag az alapszabályban meghatározott számú és összegű, de legalább egy részjegyet jegyezhet, mely részjegyek csak azonos összegűek lehetnek. A részjegy nem átruházható és a szövetkezet adózott eredményéből részesedésre jogosít (52-53. §). A tagfelvételi kérelemről az alapszabályban meghatározott szervezet dönt, melyről a belépni kívánó személyt tájékoztatni kell. A tagsági viszony a felvételtől szóló határozat meghozatalának időpontjára visszamenő hatállyal jön létre akkor, amikor a tag a részjegy összegét befizette (43 §). A 2006. július 1. napjától hatályos szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (új Sztv.) ugyanezen rendelkezéseket tartalmazza a részjegyre vonatkozóan azzal, hogy a 44. § (2) bekezdésében tételesen felsorolja, hogy a részjegyen fel kell tüntetni a szövetkezet nevét, a székhelyét, a tag nevét, lakóhelyét, a tag által vállalt és teljesített vagyoni hozzájárulás összegét, a részjegy kiállításának időpontját, a kiállításra jogosult aláírását. A fentiek értelmében a takarékbetét és a részjegy két egymástól lényegesen különböző jogot testesít meg, míg a takarékbetét hitelviszonyhoz, a részjegy tagsági viszonyhoz kapcsolódik.

Az alperesi takarékszövetkezet 2010. május 7. napján sorszámozással ellátott, névre szóló (fenntartásos) az 1989. évi 2. tvr. által a takarékbetétekre előírt alaki és tartalmi kellékeknek teljes körűen megfelelő, teljes bizonyító erejű magánokiratot (Pp. 196. § (1) bekezdés d) pont) állított ki a felperes részére, melyben a lekötési időt egy évben, a kamatot pedig évi fix 4,4 %-ban jelölte meg. A takarékbetétkönyvben az általános szerződési feltétele 16. pontjában rögzítésre került, hogy a takarékbetét-szerződés az Országos Betétbiztosítási Alap által biztosított. A takarékbetétkönyv belső oldalára kézírással feljegyzésre került a „nagyösszegű részjegy” szöveg is, valamint a takarékbetétkönyvbe bélyegzésre került a 3. oldalra, hogy a betét az Országos Betétbiztosítási Alap által nem biztosított.

Az alperes a felek akaratát a takarékbetéti szerződéshez szükséges takarékbetétkönyvbe foglalta, így az alperesre hárult a bizonyítási teher (Pp. 164. § (1) bekezdés), hogy hitelt érdemlő bizonyítékokkal kétséget kizáró módon igazolja saját álláspontját, vagyis azt, hogy részjegy jegyzés történt.

Az alperes hivatkozott arra, hogy a takarékbetétkönyvön a kiállításakor a befizetés jogcímeiként a nagyösszegű részjegy került feltüntetésre. Ezen túlmenően az alperes

- 7 -

Pf.IV.20.441/2013/2.szám

csatolta a 2010. május 7. napján felperes által aláírt „Belépési nyilatkozatot”, melyben a felperes kijelentette, hogy az alperesi takarékszövetkezet tagjai közé 50 db, egyenként 100.000,- Ft névértékű részjegy jegyzéssel belép. Kijelentette, hogy az alperesi szövetkezet alapszabályát, és vagyoni helyzetét ismeri, vele szemben a tagsági jogviszony létesítését kizáró ok nem áll fenn. Tudomásul vette, hogy tagsági felvételi kérelmről az alperesi takarékszövetkezet Igazgatósága dönt. A N° 1... sorszámu 5.000.000,- Ft

névértékű részjegy átvételét elismerte. Az alperes csatolta továbbá az alperesi takarékszövetkezet Igazgatóságának IV/2010/4. számú határozatát tartalmazó jegyzőkönyv kivonatát, valamint ezek mellékletét másolatban, mely szerint az Igazgatósági Határozatban a felperes belépési kérelmét pozitívan elbíráló döntés született.

A takarékbetéti formában kiállított okirat tartalmából, az azon szereplő nagyszámú részjegy bejegyzésből, illetőleg a felperes 2010. május 7. napján tett belépési nyilatkozatából az állapítható meg, hogy a felperes 2010. május 7. napján a szövetkezet tagjává kívánt válni. A befizetett összeget a 2010. május 7. napján kiállított belépési okirat szerint is részjegy jegyzésként kezelte, azaz 2010. május 7. napján a felperes akarata nem takarékbetéti-szerződés megkötésére irányult. Az ítéltábla álláspontja szerint - eltérően az elsőfokú bíróság álláspontjától - az alperes bizonyította, annak ellenére, hogy az alperes a részjegy jegyzés alkalmával a felperes részére takarékbetétkönyvet állított ki, a felek között – közös akaratuknak megfelelően - nem takarékbetét-szerződés jött létre, hanem részjegy jegyzés történt.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, miszerint a felek között tagsági jogviszony nem jött létre, egyetértett. A szövetkezeti taggá váláshoz az új Sztv., valamint az alperes Alapszabálya szerint is tagfelvételi kérelem, valamint az igazgatóságnak azt pozitívan elbíráló döntése szükséges, és a döntésről értesíteni kellett a kérelmet előterjesztő személyt. A felperes esetében azonban az értesítésről okirat nem áll rendelkezésre, az alperes ilyet nem mutatott fel, bizonyítást sem ajánlott fel e körben, csupán állította, hogy a felperes a tagsági nyilvántartásában szerepel. A további iratokat is csak másolatban és kivonatként csatolta. Mivel szövetkezeti tagsági jogviszony csak a törvényben és az Alapszabályban meghatározott módon jöhet létre, e szabályozás kifejezett döntést, határozathozatalt kíván meg a tagfelvétel kérdésében, ráutaló magatartással tagsági viszony nem jöhet létre, és szükséges a fél tájékoztatása, ezért az a tény, hogy az alperes a felperest tagként kezelte, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a felperes az alperesi szövetkezet tagjává vált.

A Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, azonban a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent egyben jogcímhez kötöttséget is (BH 2004/504., EBH 2006/1422.). A felperes marasztalás iránti keresetet terjesztett elő, azonban a követelésének alapjául megjelölt takarékbetét-szerződés létrejöttét az ítéltábla nem találta igazoltnak. Figyelemmel arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a pénzüsszegek elhelyezésével egyidejűleg szabályos tagfelvételi eljárás lefolytatására sor került volna, nem igazolt, hogy a felperes a szövetkezet tagjává vált, ezért az általa a takarékszövetkezet javára befizetett összeg a részére visszajár, a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése címén (Ptk. 361. §), azaz a marasztalás feltételei a felperes által megjelölt jogcímtől eltérően ugyan, de fennállnak.

- 8 -

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, a felperesi követelés jogcímét illetően megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az alperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezése a követelés jogcíme szempontjából eredményre vezetett, a marasztalás tekintetében azonban nem, így az ítéltábla a másodfokú eljárási költségek viselése felől akként rendelkezett, hogy az alperes köteles megfizetni külön felhívásra az állam javára a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3)

bekezdés), egyebekben a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján maguk viselik .

Szeged, 2013. október 24.

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
előadó bíró

Dr. Dobler László sk.
táblabíró